

Wassa ar pefnubtishann
per pasti:
per cabu 1 rub. 60 tap.
per pufqadu 85 "

Wattu bes pefuhfticha-
nas Wibgu:
pas gadu 1 rub. — lap
a purigadu 55 "

Mahj. w. feit idohis fest
deenahm no p. 12 fahloß

Mahias weesis.

Ernst Plates, Mahias weesa ihwaschneeks un aymahdatajss.

Rossa
par fñdinischann
par weenas fleisjas smalts
raffiu (Petit-) rindu, jeb
to weetu, fo tažda rinda
eenem, mafha 10 lap.

Redakcija un ekspedīcijas
Rīgā,
Emīsi Blates bilschū- un
grahmāns-drukātavā pēc
Pēdēja basnīcas.

Mahias weess isnahf ween reis pa nedelu.

No 8.

Sestdeens 21. Februar.

1876

Rabbititis.

Jaunakah's sinas.

Gelefēmes ūnās. No Dīnaburgas: sleyflāvibas darbs, sleyflāvibas pekeršana. No Wilnas gubernijas: ūzgu sagfchana. No Pehterburgas: goda-algas un usteikšanas rātsis ūzgu iſtāhdes. No Seļjevas: labdarīgs iſtāhs. No Don-uves ūpehbm jeb kālījumem: pahr tureenās hūhfchani, ūtēmes - aquā ūtēmū un maizes dābraqumi.

A h y e m s s i g a z . N o S p a n i j a s : K a r l i x t b r e e f m i g a i s k a r s h b e i d j a h s , D o n K a r l o f s a l c a i s h f a v u s k a r a - p u l s u s u n b e b g u s F r a n z i j u . N o T u r c i j a s : A l i P a s h a r i h t o s c h a n a h s , T u r u w a t o b i s a s i j u r e s c h a n a h s p r e t w i n a s p a r h a s o n s h i b d a n a h m .

Sibirija, Kihnaas rohbeschaas, Amur jemes. Preelschraalsti u. t. vr. Par
eezewrofeschau. Beedriba veet ubagoeschamu. Sina.
Beelisumä: Laimes taleis. Graudi un sedi.

Saunakahs ſtmas.

No Nopaischeem. Noscheljama leeta, ka lihds jcho baltu
deenu wohl alrohdahs tahdi Latwejchu zela-wihri, las now
eemahzijuschees zelu greest, ta ka jweschneekam braunzohrt (pat
kad winjch ar pastes firgeem braunku) nereti atgadahs, ka tahdi
nepeeklahjigi zela-wihri winu grahwu eegahsch un tad jmeda-
mees ajsbrauz prohjam, nebehdadamees waj grahwu eegahstais
jvehi is grahwja israhptees jeb waj tam luhds lohzelis ja-
lausts. Schahda besghohdiba buhtu deesgan pelama un laika-
raksts isdaudsinama, lai tahdi vahrgalwji vahr fawcem ne-
darbeem kaunetohs un tohs atmestu. Ka jchahdi nedarbi wehl
jchim brihscham noteekahs, to aplieezina jchahds atgadijums:
Mahjas weesa redaktoram Ernst Blates un wina gaspaschaj
attrahyjahs ar pasti braukt no Nopaischeem us Rihgu. Starp
Nopaischeem un Bichlawa fabriki braukdamu wini fateek leelu
wirkni braunzeju; pastes puiss ussauz, lai zelu gresschoht un
laish, ka peenahkahs, pa labu rohku garan. Zela-wihri zela
negreesa, bet ta firgnis jagreeja, ka pastes puissim garan brau-
zohrt bija lungi ja-eegahsch grahwu un grahwmala bija jlihpia,
ta ka pastes kibitka ar kungeem apfahrt un apfahrt apwehlahs.
Kungam uskrta mantas wirsu, ta ka newareja pezel-
tees; gaspascha bija us wian kritufe, mina ar puhlineem, peezehlahs
un lubds zela-wihrus, lai valihdscht is grahwja iszeltees, bet
tee jmedamees ajsbrauz prohjam. Kriteens bija jmagis,
bet par laimi nelahdas gruhtakas jadausjchanas nenotika.
Nedohmajam wis, ka starp mineteem braunzeem ari fajmneeki
buhs bijuschi, jo tee tatschu til dauds buhtu novratujschi,
ka peenahkami un gohdigi zelu pagreest. Ja nu tahds pahr-
galwjis teefahrt nodohtu, tad teem deesgan wahji slahtohs.
Ta par prohwi dñudejam, ka tahdi tahdi zela-braunzeji, las ari
negohdigij us zela bija uswedijchees, dabuja ilgakir laiku par
fawu nedarbu tjurma pafsehdeht.

Buhtu wehlejams, fa pagastu waldibas un gohdigi faim-neeki pat tam ruhyetohs, fa lai winu gahjeji tahdas nefahrtibas nedaritu.

No Lehrpata. Ka „Eesti Postimees“ sõno, tad Igauni jaametufchi preefsch jaunbuuhwejamas Pehtera basnizas 25.184 rubl., no sam draudse pate halasipuse 5429 rubl. Augfcham nineto sumi wini sadabujuschi 3 gadu laikā. Tapat naudas lassichana preefsch Alek sandera skohlas wineem arveenu pa wairojahs. Nain leedsamis, ka Igauni leelu weenprahhibu rahda pee saweem tautas darbeem, ihvajshi kur nanda jaametama. Sohti preezatumees, ka to pa jchu waretum no Latveescheem faziht, bet mums ar naudas sawaheschann gausjhi eet, ta par drohvi preefsch muhju jaamzelamas Alek sandera skohlas tikai tahdi tublikoschi eenahkuschi. Latveesjhi, nepalikum Igaunieem paka!

No Kokandes. Sawā bta numurā no Kokandes sinodami
peeminejam, ka Kreewijsas ūhwakais pretineeks Abdurahmans-
Aliobadschi Kreewu waldibai padewees un ta tad laikam ne-
meeri Kokandē buhs beigt. Tagad nu atmahluschas finas,
ka gan Kreewijsas pretineeku kara-pulki fakauti un ijinbzinat,
bet Kokandes galwas pilsfehtā wehl pretineeki atraduschi pat-
wehrum. To nu sinah dabujis general-majors Skobelews
juhtija sawu kara-pehku wairak nodalās us Kokandes pils-
fehtu. Us mineto pilsfehtu eijoht wineem wisur laudis preti-
nahza, iſfazidami sawu padewibu Baltam Zahram (ta wini
nojauz Kreewijsas Pejharu). Wehl Kreewu kara-pulks nebijs
jaſneedsts Kokandes pilsfehtu, kad tam is pilsfehtas tila preti-
juhtiti 29 leelgabali un winam nodohti. Drihs pehz tam
Kreewi jaſneedsa paſchu pilsfehtu un ta wineem ari bes preti-
tureſchanahs vadewahs. Ta mi wijs meerigi beidsees, tikai
tureenas waldneeka kahna Nasredina istureſchanahs naw tahda;
wirsch peenhmis padohma deweipis, kas ir Kreewijsai preti-
neeki un us karofchanu mujina, turklaht wiaſch ejoht garids-
neekeem wehl apſohlijis, ka uſjahfschoht kari pret Kree-
wijs. Bes tam wijs ir meerigi un Kokandē tifs drihsjumā
lahrtiga waldischana eegrohſita.

No Amerikas. Tschiles walsti (Deenwidus Amerikä) nah-
koſchu reſu nemſchoht vee walſtſpreefſchneeka zelſchanas da-
libu ari ſeeweefſchi, fa wihrerſchi vee zelſchanas politikas leetäs.
Tschiles walſts jaunakee likumi ſchini leetä ne-eewehro nekahdu
ſtarpibu ſtarp wihrerſcheem un ſeeweefſcheem, ſchmejotees uſ
wini pawalſtneku teenibahm; no zehlejeem tſkai teek pageb-
rehts, fa wini buhnt viſlods gaddes un mahzetu raffſicht un laſicht.

Geschäfes finas.

No Dinaburgas muns fchahds rafstis peefubtihis: no Wifki zeema tai 30ta Janvari isbrauzis weens fainmeeeks ar fawu meitu us Dinaburgu, tur aifwesdamis kweefchus un diwi nokautus weprus. Kweefchus un weenu wepri pahrdewis un naudu fanehmis brauzis us mahjahn; bet kad jaw wehlu valizis, tad weenā krohgā pa nakti pahrgulejis un no rihta tai 31ma Janvaris agri isbrauzis. Zaur masu meschau brauzohit tam fleplawa usbruzis un fahzis fist. Meitene, redsedama ka tehws teek nosists, skreen pa zetu prohjam; aif mescha ir masa mahjina un kahda feewa stahw us zela, ta to meitene fagaida prafidama: „Kur tu behrns fkreij?“ — „Manu tehwu meschā nosita, es isbehgu.“ meitene atbild. „Nu tad nahz pec manis eelschā, es tevi paglabbischu. Waj tawam tehwam ari bija naudas?“ feewa jauta. „Ne wifai dauds, — bet man wifa nauda ir ap wehderu lakača eefecta,“ meitene faka.

Atdohd, meitina, man to naudu, es paglabaſchu; tu eſi noſaluſe, warı nogehrtees un us krahnī paguleht, libdi deena buhs,“ feewa us tafs faka. Meitene no bailehm apjukufe paklauſa, atdohd fainmeezei naudu un nogehrbushehs apgulabs us krahnī. Drihs ari fainmeeeks pahrbrauz. Seewa ifeet preti un waiza: „waj tu winu wareji wineht.“ „To gan“ fainmeeeks atbild, „bet tik 15 rubli dabuju; es winu ewilkū meschā un ar fkujahm apkrahwu, bet ta ſaſohdita meitene man isbehga.“ „Par to, wihrin, nebehda, ta ir manā warā ar wiſu naudu.“ „Bet kur mehs winu nolikim,“ wihrs jauta, „waj te pat ſchkuhnī, ſeme it ſaſaluſe.“ „Ne“ feewa faka, „aifkuringam trahsnī un ſadedſnaſim.“ Meitene winu runas bija dſredejuſe. Kamehr wini bija iſgahjuſchi ſirgu nojuht un to wepri paglabah, pa to laiku meitene no krahnī notahyuſe un fahnkamburi zaur masu lohdsinu iſlihduse, tik teekla ween ar bafahm kahjahn ſchmauz prohjam. No ifmchanas un bailehm ſtrejhuse, pate neſinadama kur. Tai paſchā laikā brauzis Kraſlaukas teefas-kungs (priftaws) ſawās dariſchanas; wiſch eeranga, ka pliks ſeewiſchekis ſkreij ka neprahis; wiſch ſauz, lai pagaida, bet ne ka; leek ſawam kutscherim pakat dſihtees. Tas winu nolex un atwed pee ſawa lunga. Meitene dohmojuſe, ka fleplawa winai pakat dſenahs. Kungs tublit meiteni eetinis kaſchokā waiza, kas tai notizis. Meitenes notikumu nu ſinahd dabujis kungs atſahj ſawu dariſchanu un nobrauz us tuveju krohgū; tur drehbes no krohdsneezes preefch meitenes dabujis, kungs aifjuhita ſawu kutscheri us zeemu pehz laudim; tur peezus wihrus dabujis aifbrauz ar teem un ar to meitini pee fleplawa ſuhdas. Wiſus laukā atſahjis, weens pats ee-eet iſtabā. Apflehdees it meerigi praſa fainmeezei: „Kapebz tik agri krahnī kurinajat?“ „Maise jazep,“ fainmeeze atbild. „Nu tad pagaibischi,“ kungs faka, „man filta moise labi ſmeke, bet es nekahdu eejawu neredsu.“ „Ne, fehnes ſchahwefim,“ fainmeeze atſaka. Pats fainmeeeks gut un krahnī. Teefas-kungs uſwilpi. Tublit wihrin ar meiteni eenahk. „Waj juhs to meiteni paſihſtat?“ kungs praſa. „Ne,“ fainmeeze atbild, „kas war wiſus paſih; ne es juhs ne to meitu paſihſtu.“ Bet nu meitene drohjhaka valikuſe ſaka: „ta krahnī tapa preefch manis aifkuringata, lai waretu mani ſadedſnaſt; us krahnī ir manas drehbes un winai (fainmeezei) ir mana nauda, aif kreifas kahjas ſekes aifbahsta, mana tehwu ſirgs un wepris ir ſchkuhnī un ſchis wihrs, kas te gut, kas manu tehwu nosita. Nu bij

ſkaidra peerahdiſchana. Nauda meitenei bijuſe 150 rubl. un pate 15 gadus weza. — Slepawa ne-eſoht dauds leedſees. Wiſch iſteijs, ka ari eſoht 30ta Janvari Dinaburgā bijis un pahrdohſchanu redſejis. Wiſchli zeems ir no Dinaburgas 10 werſtes. Tai 8ta Februari ſlepawa tika Dinaburgā at-wests un nu gan ſawam ſohdam ne-isbehgs.

Wezais Ma hrti nſch.

No Wilnas gubernijas teek Kreewu awiſes ſinohtis, ka ſchogad tur neteekohit nemas wairs ſagti ſirgi. Tahdu teizamu buhſchanu ſchi gubernija naw wiſ panahkuſe zaur ſaglu at-greeſchanohs no ſagſchanas jeb zaur volizejas ihyafchu uſzhibti, bet zaur to, ka ſche truhft lohpu ehdama un tamdeht ſirgi paſlikuſchi pahraf lehti. Sagli atraduſchi, ka ne-eſoht wehrts ar ſagla amatu noyuhtetees, kas til mas pelnas atmetoht.

No Rehterburgas. Par ſirgu iſſtahdehm Kreewijā rakſta „Birževys Bždomoſti,“ ka pebz walſte ſirgu kohpſchanas wirſwaldes fastahdes eſoht iſgahjuſchā 1875. gadā, bijuſchi iſſtahditi 1,754 ſirgi us 42 iſſtahdehm; no kureem 745 ſirgi gohda-algu iſpelnijuſchi. Prehuijas dohtas naudā 9,239 rubl., tad 9 ſudraba un trihs bronkſes medatas un 10 uſteikſchanas rakſti. Smagi ſemneku ſirgi, kas ſpehlā mehgiani, bijuſchi 211 us 34 iſſtahdehm. No ſcheem gohda algas iſpelnijuſchi 130, kas dabujuſchi naudā 4,335 r. un turklah 3 uſteikſchanas rakſtus. Zahjami ſirgi bijuſchi 125 us 13 iſſtahdehm. No teem gohda algu dabujuſchi 65 ar 7,358 rubl., 2 ſelta, 2 ſudraba un 3 bronkſes medatalahm, tad wehl ſudraba bikeri un 9 uſteikſchanas rakſtus. Drehbexi jeb rikſhotaji 250 us 21 iſſtahdehm, ar kureem pee braukſchanas winejuſchi 94 ihyafchneeki, if 86 ſirgu audſetuwem, kohpā 81,904 rubl. No lehzejeem bija us 8 iſſtahdehm 145 ſirgi, no kureem wineja 84, kas pedereja 32 ihyafchneekem un bija if 19 ſirgu audſetuwem. Tee wineja kohpā 107,398 r. 60 l. Ta tad 1875. gadā Kreewijā tika par ſirgu audſetuhu un kohpſchanu ſewiſchki iſdohti 210,235 rubl., no kureem waldischana no ſawas puſes dewa 82,875 rubl. un beedribas un daschadi ziti 127,360 rub.

No Kijewas. Tureenas awiſes ſino pahr kahdu labdarigu ſchihdu, kas leelu naudas ſumū norakſtijis mirdams preefch labdariga mehrka. Iſgahjuſcham gadam beidsotees nomira Winniza 70 gadu wezs ſchihds ar wahrdi Weinsteins un atſahja kapitalu no 150,000 rubleem. Bes behneem buhdams un atſihdams, ka wina ſeewai tahlas leelas naudas ſumas preefch pahrtikſchanas newaijadſehs, wiſch ſawā testamentē ſchahdas naudas ſumas norakſtija daschadahm ſkohlahm par labu, un prohti: 15,000 rubli preefch progimnasijs dibinaſchanas Winniza un 3000 rubli preefch amatneku-ſkohlas zelſchanas; 12,500 rubli ſchihdu krohna ſkohlas bijeſhem ſkohlotajeem par penſiju (palibdsibas nauda, no kurus kahda dala jeb intrefes il gadus teek iſmaſata) un 7000 rubli tureenas ſkohlu truhkumu zeefdameem ſkohleneem par labu; tad 7500 rubli preefch nabagu apteeka un 7000 rubli par palibdsibu tahdeem truhkumu zeefdameem, kuru maiſes pelnitaji eestahjuſchees kara-deenastā. Bes tam Weinsteins ſawas testamentes iſpilditajeem, pee kureem peeder 2 kriſtigee un 3 ſchihdi, ir uſdewis, lai tee wina namu, iſtabas leelas, ſudraba leelas, ſirgis u. t. pr. iſleeta pilſfehtas waijadsibahm par labu. Kas pebz ſchihds iſdalifſchanas no kapitala atleelahs, tas paleek preefch wina ſeewas un radeem.

No Don-upes ſtepehm jeb kaijumeem. Zeen. „Mahj-

"weefja" lasitajeem no geografijs — warbuht — jaw buhs finams, ka Don-upe, Deen'widus-Kreewijâ, ir ihsten leela upe, kas Asowas-juhrâ eegahschahs. — Pee fchihs upes stahw gubernas-pilsfehta Voronefcha. Schini gubernâ atrohdahs kreis-pilsfehta Bugotschara un meestinsch Talui. — No schi Talui meestina jaur sawu agraku stohlneku, Pehteri Luhje, kas, — Walkas kreisskohli jaur gahjis, — tagad deenastâ ir, — esmu dabujis daschas finas, kas muhs — ta fakoh eepasihstina ar Don-upes un Voronefchas pilsfehtas apgalu, Deen'widus-Kreewijâ. —

Zil atminobs, tad muhſu mihtais Latweefchu tautas draugs, angſti zeenijams Gaujeenes draudses mahzitais, Heerwagen kungs, pehri „Mahj. weefi“ usaizinaja kahdu Pleskawas gubernā dſihwodamu Latweeti, kas no Barmaneescheem turp eſoht aifgahjis dſihwoht un kas ſtaidri rakſtih tahrkoht, — lai ſchis vahr tureenas Latveefcheem winam kahdas finas preeſuhloht, kuras wiſch tad buhſchoht eelikt awiſes, — lai ari ziti tautas-brahli dabunoht finaht, ka teem klahjotees fweſchumā, kas eſoht fauli no muhſu kauleem un meeſa no muhſu meeſas u. t. j. pr. —

Bet kad nu Luhſe ſawās wehſtules ari Latweefchus pemin, tad ihpafchi tapehz ſchē kahdas ihfas ſinas no Pehter Luhſe wehſtulehm zeen. „Mahi. weefä“ laſitajeem paſneefsü, zeredams, ka wineem tahdas ſinas par nepatikſchanu nebuhs. — 3ſchā Maijā, 1875. Luhſe man tā raktia: (Laidifim Luhſam paſcham ſtabſtiht.)

"Kamehr no 21ma Janwara 1875., — es dsihwoju kahdā kasarmā, kas atſchikta no ziteem dsihwokleem leelā Don- stepē atrohdahs. Wifas manas apkahrties dabas- fkai-stumis un gresnumis ir kahd' vahri wahrdōs iſſtahſtihſts. Wis apkahrt, zif tahl' til ajs redſeht ſpehj, neka zita newar redſeht, kā tilai pliku, kateru ſatu truhminu ažim ſlehpdamu, klaijumu. Meschu ſchē reds lohti, lohti reti. — Ro lohſteem ſchē tilai aug: ohſols, apſe un wihtols. Kreewi ſtahda lohti daudſ kirschus; weens ſpainis auglu mafſajohſt til 20 kap. Ari wihn-ohgas ſchē aug un mahrzina rudenī til 5 kap. mafſajohſt. — Kad Widſemes faimneeks ſchejeenaa melno ſemi un lauku apſtrahdaſchanu redſetu, — tad wiſch teefcham dohmatu, ka te ir paradise. — Pehdu dſili — jeb ari wai-rak — ſemie ir gluschi tahda, kā muhſu lezeklōs. — Ari apſtrahdaſchanu noteek bes kahdahn leelahn puhlehm. — Kur nemas naw arts, tur teek tilai weenreis usarts, tad uſ-ſehtis un no-ezehts, un tad jaw ir laukſ uſ labako apſtohpt. Bet kur jaw gadu eepreekſch labiba bijuſe, tur tuhlin, ka ſneegs nokufis, teek ſehts un tilai ar dſelu ezeſtaham ee-ezehts. — Wifwairak ſchē teek ſehti Turku kweeſchi, no ka Maſ-kawas miltus iſmat. — Weenu tſchetwertu (3 puhrus) wa-roht labos gados pirkſ par 5—6 rubl.; ſhogad tſchetwerts mafſaja tatſchu 10—11 rubl. — Schini apgabalā lohti daudſ Patweeſchi dſihwo, kas agrač no Kurſemes ir atnahkuſchi." —

6ta Juli 1875., Luhse tä raksta: „Bagahjusčā nedelā, mehs, kas pee Lutera-tizibas peederam, bijam Bagotschar pilsfehtā pee ſw. wakarina, kur ari generalis Alſtan ar ſawu ſamiliju pats bij, jo winſch ir no Kurſemes leelkungeem. No Boroneschas pilsfehtas nahza mahzitajs Tere, kurech, — ſā leekahs, — ari ir Widſemneeks, jo winſch ari latviſki ſprediķi faziņa un ſw. wakariņu iſdaliſa. — Es eſmu ar wairak Latveeſhu ſamilijahm, kas ſchini apgabala jaw 7 gabus dīshwo, eedraudſejees, kapebz es tiku pee winahm uſluhgts, un

kad winu dñishwokti no pilsfehtas tahtu naw, tad ari turp nogahju, kohpâ ar dascheem ziteem fawemeem draugeem. — Mehstikam tur lohti labi usnemti, gluschi pehz Latveeschu wihses, kuru wini wehl wis nebij aismirfuschi. Lohti leelu preeku tee fwejchumâ dñishwodamee katrâ wihsê parahdiya mums, nejen no tehwijas atnahkufcheem tauteescheem. — Tilai fee-weetes bij mahjâ, jo wihsri stepê bij darbâ. — Schè ari — pehz gandris weena gada — kafiju dsehru un pehz Latveeschu wihses kahla-supu ehdu. — Schogad ir scheit pee mums breesmigs faufums im karstums. No Aprika beiquma libds Juli fahlkumam tilai weeneis — un tad pat ari druzjin ween — leetus lijis; wiſa seme ir breesmigi isschuwije. Sahle un labiba ir lohti, lohti fliskta, ta ka schè ilgi ne-efoht bijuſe. Rudsi jaw ir gandris noplanti, bet maiſ isdohd, jo tee labakee bij warbuht 2—3 pehdas gaxi. — Zita labiba pawifam naw isdewuſehs. Gurki ir puſlihds labi un pilsfehtâ tika pahrdohti par 1 kap 10—20 gabali. — Schè winus mehds stahdiht tihrumâ un leelâ wairumâ, libdsâs faules-pukehm, kuru ſehklas teek ehstas. — Ari arbuses un melones, kâ runa, buhſchoht puſlihds labas.

Bet peē wifa ta nabagi zilveki breefmigi waimana, jo lohpi paleek bes baribas un zilveki bes maises. Schē ir semetahda: Beenā gadā, ja issdohdahs, newar ne paſpeht laukus nokohpt un strahdneekam tohp makſahs libos $1\frac{1}{2}$ rubl. deenā; bet tad atkal, tad ne-aug., tad ne-aug. — Wifa stepe (klajumis) ap muhſu eſkadronu iſſkatahs gluschi peleka, jo tee paſchi augli, kas pawaſarā usdihga, ir tagad nokaltuſchi. Tikai wehſich dſen daudſreib ſmiltis leelōs ſtabōs gaisā. Wenreis tika wiſeem muhſu staleem jumti gluschi no-ahrditi, jo tik ſtipra bija ta wehſtra pebz gluschi lehna laika." —

Stā Oktoberi 1875. no Uhman pilsfehtas, Kijewas gubernā, Luhse tā raksta: „Zeli ſche ir abās puſēs ar ſtaiftakeem lapu-koheem apauguſčhi. Schē ſchini gabalā, ſkuiju-kohtu nemaj naw, tikai tihri lapu-kohti ween, kā ohsoli, leepas, ohschi, wihefnas un diwas ſortes klawu; bes ta wehl daschas ſweſčas kohtu-ſortes. — Schini gabalā es eſmu lohti ſmu-kuſ linus redſejis; zitadi no ziteem augteem ſchogad buhſchoht ſlikts iſnahkumis. Sahdschas (meeti) ſche ir alaſch ar augin koheem puſchlotas, tā kā weena tahda fahdscha mesham lih-dſinajahs. Tee ſtaiftakee, leelakēe bumbehrgi un ahboti ir wehl tagad par 3 kap. ſudrb. 10 gabali dabujami. Bluh-mes dabuja par 10 kap. wedro. (10 ſtohpv.) — Aei arbūſes un melones bij ſchogad lohti ſtaiftas un lohti lehtas. Ta leelaka arbūſe, tik leela, kā ſpainis, — mafjaja tikai 3 kap. ſudrb. — 3 zilweki war no tahdas arbūſes pa-ehſt. Laba arbūſe ir ſarkana un falda, tik ſmekiga, kā marmio-lade-kuhfens. — Moldawas wihn-ohgu mahtzina bij par 5 kap. — Tikai maiſe, ta ir ſche lohti dahrga. — Veels brih-numis man bij redſeht, kā ſemneeki ſche brauz. — Širgi ſche ir masaki, nela muhſu; gabalā weengada kumeli, un tohp uſ to weenlahrſchigato wihiſ aijjuhgti; met tikai ſtriki ap kalku un ſeen alaſch pa 4 preeſč weeneem wahgeem. — Aei ar wehrſcheem ſche tohp braukt. — Rahloſchu reif at-kal tahlak rakſtſchu!” —

Ja nu „Mahj. weefis“ ūchihs ūnas is dſilahs Kreewijas ūsaems un ja man Luhje atkal lahdas pehz apjohla ūefuh-
tihs, — tad ari nelawejchobs tahs „Mahj. weefis“ ūſitajeem
paſneegt. — Dr. Mühlberg, Trikates w. ſcholotojs.

Ahrsenes finas.

No Spanijas. Ta beidsama un stipra patvehruma weeta preekſch Karliſteem bija Estella, kas tai 7tā Februāri tika no Spanijas waldibas kara-pulkeem uſwareta; Estellas pilſchtai waijadſeja padohtees un lihds ar winas padohſchanahs Don Karloſs ir ſaudejis fawu beidsamo atſpайдu un ta tad Karliſtu dumpis zaur ſcho uſwareſchanu tillab fa pabeigts. Don Karloſs ihsu laiku preekſch Estellas padohſchanahs rakſtija wehſtuli fawai mahtei. Iſ ſchihs wehſtules nu redſams, ka Don Karloſs jaw tad wiſu zeribu bija ſaudejis un ſawa kara galu jaw preekſch azim redſeja. Winſch ſazija, ja Deewſ ar brihnumeem nenahkoht palihgā, tad wina eenaidneeki wina uſwareſchoht. Un ta ari notika.

— Bebz jaunakahm aivishu sinahm teek snohts, ka Don Karlojs, fawus beidsamohs kara-pulkus fawahkis, raudsijis ar teem pahr rohbeschahm us Franziju aibehgt, bet kad tas nu winam ne-isdewahs, tad winfch fawus kara-pulkus atlaidis un us Franziju aibehdfis. Ta tad nu Karlstu dumpis ir beigts. Tee masee attikumi, kas wehl pee meera nogrunte-fhanas buhtu darami un ari tiks isbariti, pahr teem turpmak dabusim kahdas finas. Tagad kahdu wahrdu fazifim pahr Karlstu dumpi jeb karu wispahri. Tschetri gadi jaw pagahjujschi, kamehr Karlstu dumpis fahlahs, kamehr Don Karlojs puhlejabs Spanijas waldbu fawas rohkas dabuht. Ajsinainisch karfch pa scho laiku plohsijabs, breezmigas leetas notka, ajsnis laistija, newainigus laudis apkahwa, pilseftas islaupija, zeemus aisdedsinaja u. t. pr. Spanijas walsts ir dauds zeetu se zaute fchahdu brahku karu, lautas lablahfchanas ir pohtita un fahku se nikt. Kamdehl Don Karlojs tahdu pohtu fawai tehwijai nejis, tahdu breezmigu karu wedsams? Ili scho jautojumi atbildohi jaftaka, ka Don Karlojs naw wis karu fahzis, lai fawai tehwi-semei nodibinatu meeru un lablahfchanohs, taiñibu un brihwiba, bet winfch karojis, lai nahktu pee waldishhanas, jew pañcham par labu. Buhtu Don Karlojs uswarejis, tad Spanijai gruhti tumfas laiki buhtu usbrucfchi, jo kad Don Karlojs buhtu tizis par Spanijas waldineeku, tad ultramontani buhtu pahr Spaniju waldisufchi, brihwibu apspeesdam un laudis tumfa turedami. Tagad ultramontani, kur Karlstu ir pahwareti, ir fawueespehju Spanija saudejuschi, jo wiki us Don Karlofa pufes turedamees, bija tagadejas Spanijas waldbas pretineek. Ra fchim brihscham rahdahs, tad gruhti veemekletai Spanijai buhs labaki laifti gałdami. Lai Deews to ari dohd.

No Madrides nupat atnahkuſhas finas, ka Don Karloſſ
(ka to nupat ihfumā veenimejam) fawus beidsamohs kara-pul-
kus atlaisdams tohs usaizinajis, lai wini padohdotees im fa-
wus kara-eerohtchus noleckoht. To isdarijs Don Karloſſ
tad aibehdfis pahr rohbeschahnt us Franziju, kur wiſch is-
laidis paſludinajumu jeb proklamaziju. Schim paſludinajumā
wiſch iſſazijis, ka no Spanijas trohna atſakotees. Atliku-
ſchees Karlſiu pulki ari pa druzzinahm behgoht pahr rohbe-
ſchahn us Franziju, kur wini teekoht apzeekinati. Ka kahda
Frantſhi awise ſiau, tad ſtarb teem Franzija apzeetinateem
Karlisteem atrohdotees laudis if wifadu lungu ſemehm, gan
Frantſhi, gan Wahzi, gan Bohli u. t. pr., kam karofchana
patika, neſſatotees us tam, preeſch lam un pret lam jaſaro.
— Technisch Alfonſo notureſchoht pahrluhkoſchann (ſmotru)
pahr jawu kara-ſpeku un generalis Martinez Rampos un

generalis. Primo de Niweira efoht ſaweenoujſchees, lai waretu
beidſamohs. Karliſtu vulkus na robbelſchahm vahri dñbt.

No Turzijas. Kā no Ragusas teik ūnohts, tad ar apmeirinaſchanas darbeem Herzegowinā Ali Paſcham deesgan brangi weizotees. Ali Paſcham preefch ne-ilga laika isdewahs ar tureenās eedſihwotaju wadoneem ſarunates. Tee wina apſohliſchanahm eſoht tizejuſchi un laikam zitus ſawus tau-teeſchus peerunahs, lai pee meera dohdotees. Schim brihſcham ſpreeschoht leekahs, ka neween dauds no behgleem nahels us ſawu džimteni atpakal, bet ari daschi no teem, kas tagad pee karofchanas nem dalibū. Nemeerneku wadoni ſinams gan nu us tam luhkoſees, lai winu kara-wihri no karofchanas ne-atrautohs, bet waj tas wiaeem wiſur iſdohjees, to newar ihſti zereht, jo pee karotajeem beidsamā laikā raduſehs apniſchana un nepatiſchana ilgaki preti turetees, ja drihjumā wineem valihsiba nerohnahs. Scho nupat vaſneegto ſinu eevehrojoht jaſaka, ka Turki eelſch diplomatijs un politikas ir dauds iſweizigaki nela eelſch karofchanas, jo Ali Paſcha, ar ſawahm apſohliſchanahm ahtraki nemeerneekus pee meera peedabuhs, nela ar kara-pulkeem. Labi ſinams buhtu, ja bei leekas afins iſleefchanas waretu meeru nogrunteht, bet kas war valautees us Turku apſohliſchanahm, wini gan apſohla, bet ſawu ſohlijumu iſpildiht, us tam wini maſ fo dohma, ta to iſ zitas ſahdas awiſhu ſinas war ſlaidri redſcht, kura nesen iſ Konstantinopeles atnahkuſe. Kā jaw laſitajeem ſinams, tad Turku waldiba peenehma Andraſi'a preefchlikumu (ſlatees M. w. № 6 to ſuu no Turzijas) un apſohlijahs to iſpildiht; bet kā wina jawu apſohlijumu iſpilda, to mums rahda mineta ſina, kas ſtao, ta no Turku waldibas ir iſlaifa pa-wehle kriſtiteem, ka lai wini lihds Merza mehneſcha widim atſtahta ſawus džihwoklus Konstantinopele job ar ziteem wahr-deem: kriſtitee teik iſ Konstantinopeles iſraidiți, lai gan Turku waldiba peenehnufe preefchlikumu, pehz kura winai tik pat taisni ja-iſturahs pret kriſtiteem kā pret Turkeem. Ta nu ir ſkaidra lecziba, ka Turku waldiba nodohmajuſe ſawu ſohlijumu iſpildiht. Schè ſlaht wehl japeemin, ta Turku waldiba ir eezebluſe par walſis padohmies preefchneku Namiku Baſchu, kas ir ſhwis conaidneeks neween kriſtiteem, bet ari wezu laiku ſtingrē aifſtahwetajs un tamdeht ari leels pretineeks wiſadeem walſis paſrgrohſijumeem, kas pehz muhju laiku praſijumeem buhtu iſdarami. Wiſu lohpā ſanemdami weegli nopratift, kas no Turku waldibas preefch winas kriſtiteem pawalſtinekeem gaidsams. Janogaida, fo ſabeedrotas leelwalſis par ſchahdu iſtureſchanohs ſozihſ.

Sibirija, Kihnas rohbeschas, Amur-semes.

Sibirija deenu no deenas paleek wairak eewehrojama. Wehl preefsch mas gadu desmiteem newareja winas jwahrdi peeminche, bes ka pec tam brefmu un pohsta bides nebuhtu azim preefschha stahdijshahs. Sibirija til redsejam muh-schigus tuksnechus un pohstachas, mulichiga neega deki eetih-tus; redsejam til nelaimigohs noteesfatohs, kas brefmu pilnas kalmu alas, yehz metaleem ralldami noschelholjama buhshana jowas deenas pawadija, un eedsimtohs meschonus, kas tum-fchobs meschobs taschoka svehrus medija. No semes auglu bagatibas neweens ne mineht neminejaz, neko nedzirdeja no teem fkaisteem semes-strechkeem, kas til us zilwelu rohlahm gaidit gaida, lai tohs teem augligafeem lauschu dshwei wifderiga-keem wideeni waretu pec faihtib. Tapat no warenahm strau-

mehm, andeles un kugoschanas zehlojahm, tik pat mas singa runaht ka no mehrena klimata un winas augeem. Newareja edohmatees,zik deriga un jwarija jchi seme tantu jodishwei waretu tapt, ja tik tuc tas waijadigs eedishwotaju skaitlis atrastohs. Jo, waj tad wifas Sibirijas straumes ne-egabshahs tajā no muhshiga jneega un ledus aisslehgta Seemelaledus-juhra? Waj uj sahdu wihi ta wifahm kugodamahm tautahm nebij pagalam nepee-ectama? — Tas wifas ir tapis zitadi, tamehr warena Amur-straume ar tureenäs semes apgabaleem muhshu keisara walstibai pesschiria, tamehr Kreevijas rohbeschi tahli gar Mandschuru juhmalahm welkabs, tur klujas-juhras malā brangas ohstas teek ectajitas, tas juhrneelieem brangu drohshu patwehrumu un jekmes pilnu zela-mehreki sohla.

Usija Kreevija ipilda fawu usdewumu pažaule un žilwezbā. Turp, uj tahleem austriameem wina isplata fawu waru, — un jwehtiba pawada winas johine. Tur austriamos Kreevus jagaida lorberu wainagi, tamehr uj reetrumeeem teem nekas ne-atleekahs ko usnemitees. Jo ari muhshu augsta waldiba ihpashchi pehdejā laikā leekahs pareisi nomanijsi, fawu wehtibu wairat ka jeb sad uj Usijas leetahm gressdama. Slawa jahhdai japratigai politikai! Zaur Kreevijas ruhpibu Sibirijai slawena nahlamiba gaidama. Ito nizjnatas laundaru un kaschol-ahdu-andeles semes uzelahs eevehrojama koloniju seme, tas gan wehl masā, bet preeskch nahlamibas dauds, lohti dauds apfoklidamā attihubas jahkumā stahw. — Eedsumtec eedishwotaju ari juhtahs laimigi sem Kreevijas warena ſzeptera un labprah dohd fawas nodoshchanas naudā, waj kascholu ahdās. Jo Kreevi fawas koloniju semes, gluschi pretim Wakar-Eiropas waldibu wihsie, it labi japroht ar tahn puž-un nezwiilijserehahm tautahm pehz winu eedsumtas dabas un ihpaschibahm ar teem apeetees, tohs winu eeradumōs un džahwes wihsē un it ihpashchi tizibas leetas, bes leelas waijadibas ne-aistahrdami.

Starp kolonisteem, kas Sibirija apmetuschees, ta ari starp noteefateem, jaw no agrakeem laikeem atradahs pamats preeskch labalas garigas jadishwes. Starp noteefateem nebij tik ween semneeti un amatneeki, bet atradahs wihi no augstakahm fahrtahm ar bagatahm gara dahwanahm apdahvinati, ta tee dezembristi no 1825. g. un dauds no Bohlu dumpju-laikeem noteefati. Tapebz mēhs eeraugam ar leelisku zenschanahs pehz laizigahm mantahm ari jo eevehrojamus sobius garigā darbibā, kas tahn zenschanahm Eiropas-Kreevija ne pagalam valak' nestahw. Un zitad' tas ari naw dohmajams: Sibirija naw nekad taha noschehlojamā, lungus un apakshneekus newehrtibā nogahsdama wehrtibā bijuſe ta dasbas Eiropas walstis, ar kuras atlikumeem un launeem eespaideem jcho baltu deen' tik gruhti jažihnahs. — Bisōs Sibirijas suhros rohnahs dīshwa kustechanahs un dīshchanahs pehz gaſmas, un jaw preeskch wairak' gadeem kahds tureenäs Rottcholds tehjas un selta tirogots Sidorow k., kas no dīmitlaishu wezakeem dīsimis, bet zaur fawu darbibu un ruhpibu tiktah tizis, ir 1 miljonu žudr. rublu pefohlijis preeskch universitetes dibinachanas Irkutskā waj Tobolskā.) Ito 1862. iunahk Klaichta ihpate awise; un Irkutskā, bes gub. aw. un Amur semei par labu kalpodamas awises „Amur,” wehl weena ar wahdu „Sibirjak,” sem wižaur Sibiriju

pasihstama rafšneeka Schtschukina redačijas. Ari Nikolajevskai un Tschitai, Transbaikalijas gub. pilsfehtai ar tik 1500 eed. katrai faw aweise.

Eevehrojama ir Kreevijas rohbeschi isplatischanahs Sibirija. — Ito pat feneem laikeem Kreevijas politika bij Usija tabli un labi aprehkinata. Jo newis tik ween muhshu laikos pehdejōs gadu desmitōs, bet jaw preeskch fahdeem 200 gadeem, ta to wehlat' ſkajdrač dīrdesim, Kreevi ir jahkuschi gar Amuru apnesteess. Muhshu deenās ir Kreevija tabs pasaudetas upju un juhralas ap Amuru no jauna ar jo leelakeem semes strehkeem atpakał mantojuſe; winas rohbeschas gar Usjuri (fahnu-upē Amuras labā puſē) gandrijs līhds paſchu Koreas puſſalu aibihditas, un Kreevija deen' no deenās wairak' juht, zik dauds ta zaur fchahm semehm mantojuſi. Tapat Wakar-Widus-Usija zaur Kihneſchhu un Turkemann ne-meerigo lahnu ne-pastahwibū pehdejōs karōs leeli semes strehki Kreevijas warenam ſzepterim vadohti. — Jaunas pilſehtas, jaunas gubernijas teek dibinatas un Kreevijai wiſā Usija deenu no deenās leelaks jwars, bihafchana un zeeniba vee tureenes waldineelieem un tautahm, un naw nekahds brihnumis, ta Anglijas parlamentā jaw wairak' reis par to bijis ko ruhaft, ko bojditees.

Tagad apfoklidim, kahdōs noli h gumōs un fabuh-ſchanā Kreevija ar Kihnu stahwejuſchās un ſtahw „Seemelu walstei” bij weenuehr „puken walſte” preeskchrohka par zitahm Eiropeschu walstim. Weenigi tik Kreevijai jaw no feneem laikeem bij ta teesiba, fawus juhtnis uj Vekingu juhtih, un Kreevu teesibas Kihna arween dauds leelaks bijuſchahs neka Eiropas wakar-ſemju eedishwotaju. Tamehr Anglija un Franzija kāra pret Kihnu miljoneem naudas tehreja un fawu dehlu aſnim dachkahrt tihri welti „debeſs-walſte” lika tezeht, tamehr Kreevija tik zaur politikas jeb diplomatijs norunahm un nolihgumeem fawas rohbeschas tahlač aizhebla un weſelas paſaltes eemantoja no Kihneſcheem.

Abas walstis, Kreevseme un Kihna 13. gadu ſimteni tika no Mongoleem kalpinatas, un abas ſcho juhgu wehlat' atkal nometa. Ito ta laika ir abas pehz waras pahrfwara žihni-juſchahs. Kreevija fawas rohbeschas iſteepa uj rihtem; Kihna uj wakareem, un tagad rohbeschas starp abahm welkabs dauds ſimtu juhdsu tahtumā. Tikai tad Kreevi tika aptureti Usija dīſtak' ſpeſtees, kād tee uj wairak' attihstiteem un kāra buhſchanā labaki iſrihkoteem Kihneſcheem atduhrah. Tolaik' Kihneſchi wehl ſpehja Kreeveem nolihgumus ujpeſt. ta to no Nertschinskas meera-deribas 1689. redsam. — Tas notika tā:

Jaw 17. gadu ſimtena jahkumā Kreevijas zaunu-medineeki iſ Nertschinskas un Transbaikalijas fahza Amur-semes apgabaloſ ſpeſtees. Un ar bagatu zaunu-ahdu lohmu pahrhahkuschi newareja beigt ſtahſtib pahr tureenäs bagatu medijumu un Amur straumes warenu leelumu, ta fa 1643 ſchā gadā kahds kāsaku pulks apnehmahs to apgabalu iſluhkoht. Bini laimigi atſneedja Amura upi un pa to brauza uj leju līhds leelai juhrai. Scho leelu un pahdrohſchu uſnemſchahs iſweduscheem tika kāsaku wadonam Chabarowam uſdohts Mandschurijā vee Amur upes Kreevi ſrepoſtu (zeetofſni) un koloniju dibinah.

1651mā gadā bij jchis zeetofſni vee Amur-upes gataws, un tapa pehz kahda Tunguseefchu firſta wahda, kas tai weetā agrak' mitis, Albažin nosaults. Nu ari ſanahza pulks fa-

schoku-swehru medineeku, kas nu pa wifū Amuras aprinki pehz fawas patikfchanas dñshwoja, ta la eedsimteem no teem bij deesgan fo zeest. Tik ar ruhktumu fchee Kreewem tais medijsmōs apgabalos zelu gressa, jo pret fweſcheem ar slin- tehm apbrunoteem, tee neko newareja eefahlt. Bet kad ka- schoku-swehru medineeki arween' nelaunigaki palika un jaſha Mandschuru zeemeem uskrist un tohs islaupiht, un winu pulks zaur wiſadeem is Sibirijas peenahkuſcheem deedelneekem arween' leelaks tapa, tad ari beidsoht „debeſchigee“ (Kihneefchi) par to us to niknako eeduſmojahs. Leels kara-pulks is Kihnas pee- nažza pēe Albazinas zeetokfchna un pagehreja padohfchanohs. Bet Kreevi tik pehz 2 gadu aplehgereschanas zaur badu ſpeſti bij no tureenä laukä dabujami. Ar wifū karotaju gohdu tee drihkfsteja aiseet, no Kihneefcheem lihds Kreewu rohbeschahm pawaditi.

Bet Amuras zaunu-jakts palika pēe medineekem ne-aismir- ſtama; un jaw pehz kahdeem 7 gadeem daschi medineeki atkal eedrohſchinajahs Albazinas drupōs apmestees. Wehlak teem peebeedrojahs wirſneeks Tschernigowskis ar kahdu pulku kasku un eefahza no jauna Albazinas muhren uszelt. Kihneefchu mandarini gan greiſi turp ſkatijahs, un luhkoja wiſadā wiſe kaweht, ka Albazina ſpehka nezeltohs, jeb kant kahdu kildu atraſi, Kreewus no tureenä atkal padſiht. Bet ari Tschernigows ſawus laudis ſtingri tureja, un nelahwa nekahdus nedarbus paſrahdaht, ka tas ſenak' bij notizie.

Kahdus 20 gadus tur ſabijuscheem Kihneefchu kara-pulki oħtreei Albazinu apſehda. Pehz ſkaitla bij Kihneefchu deſ- mit reis wairak' ka Kreewu, kuru moſo pulzinu duhſchigais Tobulzins wadija. Kihneefchi zeetokfni wairak' reis ſturmjeja, bet tapa atpakat dñſhti. Kreewi, redſedami ka newarehs ilgi turetees, nakti kluſinam aigahja. Kihneefchi zeetokfchna ap- zeetingajumus nophitijuschi greeſahs us mahjahn. Bet tik fo tee bij Albazinai muguri greeſuschi, tad ari Kreewi jaw bij atpakat un Kihneefchi tuwodamahs ſeemas dehl newareja tohs no tam kaweht. Pawafarā Kihneefchi wiſus ſpehkus fa- nehma Moſkaweeſhus no tureenes padſiht. Gan ari Kreewi dabuja palihdsibu no Nertschinskis; bet Kihneefchu kara-pulki bij neſlaitami leeli. Drohſchirdigais Tobulzins krita. Tomehr Kreewi wehl wairak' ka gadu turejahs, un tik tad, kad Albazina jaw par drupu-laudis bij pahriwehrta, tai muguri gressa. Idu nahza ta meera-deriba Nertschinskä, pehz kuras Kreewem wiſas nomeſchanahs eekſh Mandschurijas bij ja- aſtahj. Tomehr Kreewija ar to no ſawa nodohma ne-aſtahj; lai gan lihds pat jaunakeem laikeem par gandrihs 200 ga- deent neko zitu nepanahza ka to, ka drihkfsteja ſawus ſuhtaus Pekingä tureht.

Kad Kreewija ar Kihnu pirmoreis rohbeschu ſtrihdi nahza, tad wiſa wara un ſpehls bij us Kihnas puſi. Kihna toref bij warenä ſeme, kam ſawem kara-ſpehzigem Mandschureem tik waijadſeja ſihmi doht, un eenaidneekem no tureenä wai- jadſeja ar bailehm atkahptees. Naudas Kihna bij pahr pah- rīm, dauds wairak' ka Kreewijai; laudis bij ruhpigi ſtrahdneeki un tahdā wiſe ne-iſſmelams awots preeſch kara- un walſt- waijadſibahm. Bate kara weeta bij Kihna tuvu, kamehr Kreewem no Maſkawas dauds tuhſtosch werſtes tahtu. Zaur to wifū notikahs, ka Kreewem no Albazinas un no wiſas Amurijas bij ja- aſtahjahs.

Ta tas bij ſenak'. Bet muhſu laikos, ka tas wiſs ir pahrgrohſſees! im Kreewajas ſuhtua pahra ſpalwas wiſzeeni

peeteek, rohbeschas, ſtarp Kihnu un Kreewija pehz pehdejahs prahta noſahdiht. Jo no Pehtera Leela laikeem Kreewija ir ar miſu ſohleem us preeſchhu gahjuſe, kamehr Kihna preeſch fawas uſplauſchana neko naw darijuſe. Scha gadu ſim- tena Anglu laids pret Kihnu nahza wiſas waldbas wahjiba un glehwiba tillab paſchā Kihna ka zitā ſemēs redſama: Kihnas Kaisari wairs naw tee zitahrtigee ſtingree waldbneeki, kas ſawem pawalſneekem katra leetā un darbā par labu preeſchihmi papreeſchhu gahja; tee ſawu tehnu-tehnu labus eeftahdiſumus un tillibu aiffmirsdam iſkligā buhſchanā pagal- lam paktita. Sinams ka augstakee waldbas wihi, refne mandarini, fawam waldbneekam nepalika pakal'. Tee likahs zaur dahnvanahm apmahnites, un tauta zeeta netaiſnibas, pahri-dariſchanas un apſpeſchana un wiſas ſuhdsibahm neweena aufs nebij walā. Laupitaju un dumpineeku pulki pa wifū ſemi daufijahs un waldbai nebij ſpehla tohs ſawal- diht. Wiſa waldbas chla lihds pamateem bij ſatihzinata, un nu wehl parahdiyahs ahrigi eenaidneeki. Un tomehr pēe wiſa ta lauſhu apmahnifchana walſſi bij leelaka ka jeb kad. Smeedamees tee ſtatijahs us teem „reeruma darbeam“, kad tee wiſu oħſtas raudſija eebraukt ar ſawem kara-kugeem. Wini dohmajahs wehl arween' par muhſchigi ne-uſwarameem, kamehr Kantonas uſwareſchana 1860ta gada tahdahm doh- mahm un ſmeekleem galu darija. — Kreewija pēe tam ſewim to labako datu iſredſejahs un no Angleſchu un Franzuſchu uſwareſchanahm to iħsto wiſetu dabuja. Kreewu drohſchir- digais generals Ignatijs pa ſcho laiku apſehda Amur ſe- mes, kas pēe meera deribahm Aigunā un Pekingā ari us wi- ſeem laikeem tika Kreewijai padohjas. Lihds ſchim wiſas Kreewu oħſtas pēe Klufas-juhrs lihds 8 mehneſcheem ſtahweja aiffalufchias, kamehr taħs jaun-eedabutas juhrlamas knapi us pahra mehneſcheem aiffalſt.

Kihnas glehwiba peefkaitama wiſas kara-ſpehka neſpehzi- bai un ſlikta eeriktei. Ilgħos meera-gaddi taħ ſawifam pa- niħzis. Kihneefchi now kara draugi. Tee ir par uſzigtigeem un ruhpigiem pēe darbeam un amateem un pēe petnas eeguh- ſchanas un labprah negrib nemeerōs zilwekus, laiku un nau du tehecht. Tadeht noteek, ka teem pret ſweſchu ſemju armijahm arween japaſpehle. Prohtams, ka zaur ſchahdu neſpehzbis israhdiſchanu Kihnas waldbi tillab pēe ſawem pawalſneekem, ka ari pēe ahrivalſtim dauds fo no ſawas geenibas pa- ſaudejuſi. — Turpretim Kreewija zaur ſawu kara-ſpehla kreetnu eerikti eemanto arween ſeelaku bihjaſchanu un ſeenibu pēe zitahm walſtim un kahpi arween pahrfwarā un leelumā. Tee daudskahtig i kari, kas Kreewijai ar zitahm ſemehm biju- ſchi jawed, to naw wiſ no ſpeeduſchi un neſpehziġu darijuſchi, bet to pažeħluſchi un ſpehziņuſchi. Bejbailiġi Kreewija war ſawu galwu kara- waj meera- laikā ſtarp Eiropas — ſtarp wiſas pa- faules leelwalſtim pażelt. Zaur kareem ir nepaſiħtu apgabalu paſleħptas bagatibas, naħkuſħas gaſmā. Andeles jetti eet zaur tum- cheem mescheem un tuſneſcheem, kur lihds tam tik nikni mesha ſwehri lohſchnejha. Arajs libgħi ms- djen wagħi pahr ſenajeem kaujas-laukeem un ſagħida bagatu ſwe- tiħbi. — Tee ir Kreewajas kara-politikas angli, kamehr Kihna ar ſawu „meeru pahr wiſahni leetahm“ laiku no laika wai- rak' paňiħiſt.

Bet Kreewajas uſplauſchana un Kihnas paňiħſchanas wehl dñſiak' melejama: Kreewija ir pirmijs jaunibas ſeedu gaddi. Ta us ſawu uſplauſchana lauka tik pirmas wagas dñmuſi,

us tautu skatuves til' pirmas lohmas spēlejusi. Vinas nah-kamiba lohti tahla un leela. Tadeht finans vina muhs deenās newar leelitees kā daschas walstis, kā fawu panahkumu galohtni atfneegusi un wifem pahr galwu waroht skatitees. Bet ihsti tas, kā vina wehl tur naw, padara to jo warenu, jo flawenu, un pilda muhs ar jaukahm zeribahm us nahlotni. Tahlu, lohti tahlu ta fawu atfneegumu mehrki reds. Un fchim mehrklīm ta firdigi dsenahs pakal. — Nihna turpretim fawu augstako stahwolli jaw preefch gadu simteneem fafneegusi un tagad wezam wiham līhdīnajama, kas fawus spēhka gadus jaw padīhwojis. Tahala us preefchu eeschana wairs naw dohmajama. Nihnas flawas laiki tai taht aif muguras, — Kreewijai wehl tee preefchā. —

(Turpmak beigums.)

Preefchrafsti

preefch Widsemes lauku skohlahm no Ewangelielas-Lutheri-
kas tizibas.

III. Par skohlu pahrluhkofchanahm.

(Statees № 1. Beigums.)

§ 71.

Ik treiju līhds feschū gadu starpā teem, no ritterschaftes un bafnizas-tefas iswehleteem pahrluhkotajeem ja pahrluhko wifas fawa aprinka skohlas.

(Semn. lik. no 1860 § 594 un Wifaugstala parwehle no 18. Oktobera 1871.)

§ 72.

Lauku-skohlu aprinka-teesa katru reis nospreefch, kurās Kirspēles ja pahrluhlo.

(Semn. lik. no 1860 § 594.)

§ 73.

Skohlas-bafnizvorstebers, pehz pahrluhkotaju apsinošanas, us to preefch pahrluhkofchanas no scheem noliku deenu isralsta skohlas-konventu, kur to skohlu-pahrluhkotaju peeprafschanas un padohni ja-apfpreefch un spreduumi par teem janospreefch; bet pee vafchas nospreefchanas tee skohlu-pahrluhkotajeem neschtimme līhds. Schi konventa protokole, no bafnizvorstehera parastita, lauku-skohlu aprinka-teefai, zaur skohlu pahrluhkotajeem japeenei, weens protokoles noraksts paleek bafnizrukū-frahjumā.

(Semn. lik. no 1860 § 594.)

§ 74.

Ia pafchas tahs skohlas netee pahrraudsitas latra fawā weetā, skohlwaldibai jagahda peeklahjiga ruhmes-weeta, kur skohlas-behrnus pahrlauksnaht, un turklaht skohlwaldiba pahrluhkotajeem dohd waijadfigu palihdsibu un waijadfigas finas.

(Semn. lik. no 1860 § 596.)

§ 75.

Pee mahjas-mahzibas pahrraudsifchanas teem pahrluhkotajeem ir ja-ismette:

- waj wiſ behrni, kas trikt apalsch mahjas-mahzibu, scho mahzibu ari vateest dabu;
- waj tas finaschanas mehrs, kas no mahjas-mahzibas teek pagehrehts, ari tohp panahls;
- waj ta strahpes mafsa ari no teem teek peedsihta, kas aifswajuschees behrneem doht mahjas-mahzibu.

(Semn. lik. no 1860 § 594.)

§ 76.

Pee skohlu pahrraudsifchanas teem pahrluhkotajeem ir ja-ismette:

- kahdā buhskanā skohlas eenahltumi un wirtschaftes-eerlikie atrohnahs;

- waj skohlmeisteris fawā amatā ir rahdijees derigs un ustizams;
- waj skohlā-eeschana tikuse aiflaweta, un waj tahs strahpes-mafsa par aiflawetahm deenahm ir peedsihtas;
- kahdā buhskanā tee mahzifchanas līhdselki atrohnahs, un waj tee ari rohnahs waijadfigā flaitlī;
- kahdā wihsē skohlu-usraudstfchanā teek isbarita.

(Semn. lik. no 1819 § 594.)

§ 77.

Skohlu-pahrluhkotaji preefch reisofchanas eelsch skohlas-dari-
fchanahm dabu fchukhīchu stirgus.

(Gubern. vald. patente no 4. Aprila 1840.)

§ 78.

Bes fchihm skohlu-pahrluhkotaju pahrluhkofchanahm ta lauku-
skohlu wirsteesa skohlas wehl leek pahrluhloht no fchulrahta, kad
un kur wirat rahdahs par waijadfigu.

(Semn. lik. no 1860 § 594.)

Rīhgā, Jūli 1874.

Widsemes lauku-skohlu wirsteesa.

Par eeweħroschanu.

No dauds puſehm mums tizis stahstikts, ka tahs manā ap-
gahdāchāna īsnahkūchās grahmatas, kas manā grahmatu-
rahditājā ir usshmetas, wairs ne-efoht dabujamas. Tahdas
ispauſtas walodas par tiħrem meleem apfihmedamis, fchē pa-
finoju, ka wifas manas grahmatas neween pee manis manā
drukatawā un Latveeschu grahmatu-bohdē un F. W. Häckera
k. grahmatu bohdē Dohmes gangi, bet ari Telgawā, Wal-
meerā, Valkā u. t. pr. ir arweenu dabujamas.

Ernst Plates.

Beedriba pret ubagogħanu.

Ohtrudeen ta' 24ta Februari pulsiens 6½ wakarā museumā
sahle buhs

general-fapulze.

Deenas-kahrtiba: rehkinumu-pahrsifik, revidentu fikas, bu-
dschets preefch 1876ta gada, weħleħschana. Pilniga pedalischa-
nahs teek lubgta, — ari zeen. Dahmas teek lubgas, lat pee
fapulzes pedalitohs.

Preefchneeziba.

S i n a.

Teem zeen. Mahjas weefā lasitajeem, kas nokawejuschees
fawu eksemplari pastelleht, meħs fchē pasinojam, ka wehl wiſ
M. w. numuri ir dabujami un tamdeħi fatrs, kas tagad pa-
stelle, dabuhs no 1ma numura fahkoħt wiſus numurūs līhds.

Ernst Plates.

Mahjas weefā iħpażiħneek un redaktors.

Raudas papihru-zena.

Rīhgā, ta' 20. Februar 1876.

Papiħri	prafija	malfaja
5 prozentos infiżżejjas 5. serijas no 1854. . . .	100 rubi.	99½ rubi
5 " preħmiu bilket 1. emiżżejjas	216 "	215 "
5 " " Rīhgāz namu īħlu-grahmatas	97½ "	96½ "
5½ " " hipotelu īħlu-grahmatas	97½ "	96½ "
5 " Widsemes īħlu-grahmatas (ne-ħusaf.)	99½ "	98½ "
5½ " Oħra fipotelu bankas obligaġijs	—	—
Rīhgāz-Dinaburgas dsejßgħela aktijs (1858)	135 "	133½ "
" lomerzes bankas aktijs	162 "	158 "
" Dinaburgas dsejßgħela aktijs	97 "	96½ "

Kibbile damns redaktors Ernst Plates.

S l u d i n o s c h a n a s.

Balsams

pret matu iskrisham un galwas-ahdas
plaukham.

Sahdunes pagastam (Madlives draudse) ir no 23. April jā. g.
skohlotajs un skrihveris —
varjadsigs, tapēbz teek mīni tas skohs amatus
fēcē pēnemt grībeni, usaižināti ar īawahm leezibahm
tai 8. Merz jā. g. dekl notaīsīshanas Sahdunes
pagasta-nāma atmāst. 2
Sahdunes pag. valdībā, tai 12. Februāri 1876.
Pag. vezakais: M. Maulīn.

R e m e r ò s.

Neweens newar brihw-mannas (bahdes) Remerū
schewlu-bahdē dabuht, lursch ne-usrāhda rakstīt at-
laufchanu no bahdes-meetas pahwaldes-lomisīas
īsohnu. Schadas attaušanas war tilai us luha-
shanas raksteem tilt īsohitas, lam ir no ahrīstes
īsohita aplezīnas chanas un nabadsības leezibas-īshme
likti peelitas un schādi luhschanas raksti war
til tad tilt ewehroti, kuri wehlatais lihd 1. Merz
latrā gadā teek pēz komisjā Rīgā eefneegti.
Wefelības meledaneem, tas schadas attauša-
nas newar usrahādīt, lai veltas zelschanas pa
bahdes-laiķu nenoīltu, tas teek atgādināts.

Pahwaldes komisija.

M e i s t e r i.

ar valjatsīgabim leezibahm un drohschibahm, kuri
wehlethbs vīfus Izsichtles Elsfidu pagasta skoh-
las un pagasta mahjas muhra un kohka pah-
buhvēs darbus usnemēties, teek jaun scho isslūdina-
jumi usaižināti tai 28. Februāri jā. g. pulstīn
īna pehz pusdeenas Elsfidu pagasta skohla un

torgu un peretorgu

fanabli. Cītīas rīse, aytalīs un buhvēs nosazi-
jumi ar viendienām un ohtdeenām Izsichtles
muīša pēz pagasta mālīshanas un pa pahējām
deinenām pēz pagasta skrihvera īliņu-mahja ceļstāmi.

Izsichtles pagasta-waldīshana, 3. Febr. 1876.

Draudses skohlotajs,

tas Jaunpils draudses stolotaja un ehrēlneela weetu
no Jurgēm f. g. weblethbs usnemēt, lai ar īawahm
leezibahm veeteizabs lihd 7. Merz Jaunpils mah-
jatai muīšā, kuri lāhtas finas dabujamas pē
2 mālītajai: Kunzendorff.

Weens mahzēkis

no senehim, lihd 15 gadus wegs, no gohēgeem
vezateem teek preelīsh weenās dīhreenu-pahro-
tārās mēlehtis leela Ailefander- un Kāleju-eelu
stuhri № 32 pēz. G. Lunge.

Mahzētas īmdu-schuwejas

atrohd pret labu lohni vāstābīgu darbu
R. Schleicher

īmdu-fabriki, Altonas-eelā № 7.

Gruntī mahzētis

anglu- un faknu-dohrsneeks

war Februar mēnesi labu weetu usnemēt Skultē
(Abiāmīndē). Labati partīlāns neprechts buhnu.

Skultē atīdān Jurgās labi īsmahzīta weche-
reene war weetu usnemēt. 2

Ar jā daru finānu, la lā dālters jāē esmu ap-
Ametees. Mans lohetels ir Pehterburgas Ahe-
Rīga, Kāleju-eelā № 10, pēz pāčas Gertēdes
bašnīzas. Ideenās no rihta pulstī. 8 lihd 10 un
pehpusdeena no 4 lihd 5 mani mahjas atradihs.
2 Dr. Hestmann.

Pehrfohnes muīšā,

lāht pēz Leepajās vilsefta, kā

dīwas īstabas

preelīsh amatneela jeb dohřneela no Jurgēm 1876
īsnobīmojamas. 2

No reģures atmēleibis. Rīga, 20. Februāri 1876.

Drīleibis un dabujamas pēz bīlsīcu- un grabmatu-dīstāja Ēriņi Vlotes; Rīga, pēz Vēstera bašnīzas.

10 rub. pateizības algu nodohi Bildeinu skolas-nāma.

Raudas-papihrus.

Uzdevu bileses no pirmas un oħras īsleenechanas,
Vidzemes un Kurzemes atħalamas un ne-atħalamas
līku-grahmatas, bantibekes, infripżonies, Ģeħ-
Rīgas un Ahr-Rīgas 5%, līku-grahmatas,
wifadas dīsū-zeku alzijas un obligazijonies un t-
pe. peħbi un pahroħo pehz katra laita weħħibas

C. S. Salzmann,

kantoris Rīgā, Kalku-eelā, "Stadt Londones" irat-
teer, apħażżejjā taħbiċċa.

Preelīch īwseħħanas pēz laba ġejmas-zela pē-
dahwajj pārastis un augstgrahdigus
kā art Anglijas

fauku-mehħslus.

Ziegler un beedris,

Rīgā, Pils-eelā № 19.

Pirmabs fortis Newkostles

Faleju-ohgles

4 rub. 50 kap. pēz mužu pahroħo

R. Marschütz un beedris.

Kantohris: Kungu un leħlaħs Minz-eelas stuħri
№ 11.

Ir pahroħħdami

600 gabali lohni spēras īnfuras īl-ġu-ħanġas un
buties (Buchen), 2 leħi obħola siabwi (Steinen)
liks ar līku un rolliwin (Kiel und Rollstein)
ħadhas 55 pedas garei im 14x14 zol. refni. Teel
u pageħrefchanu reseleti jeb kura. Idhaqas juvras
liklär weċċa. Lāhtas finas dabujamas Bez-
Salazas dami sabġu-ðemawas.

Ugnis- un sagħlu-droħħħus

Raudas-skapjus,

laži us Īelgawas iż-żabbi ar pirmo godda-mal-
tafa aydbawnati, kā art

dezimal-swarsus

pahroħo leħi, sem angalwosħanu

John Bahrt,

leela Īekkaba-eelā № 4.

Seepu-sahles

dsessi muzas un ja mahrzinah, ar pamabżiħchanu
la jayru; labbi: īstānas, silas, veleks un dse-
lānas fern-seepes taħbi pafrikas żenahim.

Salizil-sahles mutes-uhdeni, puden pēz
40 kap., pēdahwa

Willum Wetterich,

pēz Vēstera bašnīzas.

Laži uħalli no 13. u 14. Febr. jā. g. ir Jaun-
Bilderlinos Silvānam Müller uſaqas melns
sīrgs ar wīm aijuhgu. Sīrgs bija mebrenā lee-
lumā, vala los labas pēz weħiġiex baltas, kre-
pes u labi puji, nez 9 gadi, uj pāris maġi bal-
luministi un preesħħalħas labais nags, rabblihijs.
Uj ragħawha bija tħalli użżeqt u ar diwahim fa-
ħażeb. Kas īsto sīrġu waru u sejt, war to pret
nordoh Bildeinu skolas-nāma.

No poliżejas āmhekkis,

Linn- un pakulu-dīsijas

wifds numuris teek pahroħtas

B. Eugen Schnakenburga

kantohri Rīgā,

leela Pils-eelā № 1, pēz bīrsħas namam.

Te flakt peelikums ar fludinasħanahim.

Peelikums pee Mahjas weesa № 8, 21. Februari 1876.

Laimes kālejs.

(Skates № 3.)

„Zilweks, kārī nedixer, kas ir gohdigs, zēfchi apnehmigs, un, kā man rāhdahs, ari wehl gudris, — jo zitadi wezais Wilfons to nebuhtu fchē atfūhtijis, — tam waijaga buht us wifadu wihsī labam stuhra-akmenam. Bet redseet, zeenigs kungs, tāhdus akmenus iktatris saprāhtigs zilweks few no kāhahm stumj, un tapat mums ar fcho kundīnu waijaga dariht. Ne-isdohdahs mums to dabuht pee spēhles-galda, nu tad aissuhtisim to tāhdureis ar waijadīgahm finahm defmit līdhs diwpadīmit juhdsu prohjam, — tee zeli naw drohīchi — tur mudsch ween wifaur no neleetigajeent Indijaneescheem nu maišteem dīsumumeem — un kād nu wehl kāhdu wahrdinu leek fazīt, — tā, kā Arnoldo preefch wineem buhīchoht labs jchauzeens jeb zītu ko, — ei, tad leeku es fānu galwu kihlā, kā tas wis fweiks ne-īstāgahs fānu zetu. Dāschs labs jaw ir aissahjīs ar labu maulehseli un naw wis nahzis atpākat. Tas noteek newis reti.“

„Tas jaw nebuhtu nemas dāuds labak, kā spēkawiba!“ don Ugarto fazīja.

„Spēkawiba? Waj mehs kāhdu kāvjam?“ Riweru atbildeja īmeedamees. „Es gan nedohmaju, kā Jums ir tāhdus mīksts prahs, zeenigs kungs! Tomehr glūshī pehz Juhsu patīkhanas! Kad mehs tīkīm aissihti, — ei nu, wezais Riweru jaw gan atkal atrādis few weetinu, kāmehr Juhs. . . . Es nemas rīktīgi nesinu, zeenigs kungs, waj Jums tīk ahtri kas labs atgādisees, un tāhdū weetu, tāhda Jums ir tagad fchē, es nu gan ne-eetu pamēst weena īvesčha vēdeleņča deht. Bet kā Juhs gribat! Iktatris ir fāwas laimes kālejs!“

„Riweru, Jums ir tāsfība! Es biju nerra, ar tāhdahm dohmahm galwu lausīdams!“ don Ugarto issauza drusku ap-dohmajis. „Bet kāmehr mehs tāhtak eijam, — mehginafim papreīfchū! Buhs mums tas zēlā par kāvekli, tad — prohjam ar winu.“

„Ja, ja, atlaujeet man par tam gāhdaht, zeenigs kungs!“ Riweru atbildeja ar paslepenu blehdibū. Tagad tas fchē wehl ir īvečhs, neweens zilweks to nepāfīst, neweens zilweks ne-prāja pehz wina! Wehlak valiks ta leeta jaw gruhtaka, un — kas to war finaht, kad tas jaw agrāk, kā mehs dohjam, ne-īskausch muhsu maso andeli, un nepāfīno wijsu wēzajam Wilsonam? Kad tas weenreis finahs jeb ja-ohdihs, tad . . . .“

„Nē, nē, par to ir gāhdahts,“ don Ugarto fazīja ahtri.

„Es tam eerāhdiju salo kambari — Juhs finat, tur wijsu war dīrdeht, redseht un ee-eet zaur dubulti aisslehtahm durwim, — un bes tam Sauko ir wina fulainis, kārī to wis ne-īslādihs no azim. Es tam jaw drusku no ta . . . .“

„Ja, ihīs laiku gan tas tā wehl war eet,“ Riweru atbildeja. „Bet Juhs tātchu ari rīktīgi sineet, kā tam līdhs fchim, wehl fchē neweena drauga neds pasībstama naw! Man Jums nemas newaijaga fazīt, jo par mums abeem runa fchē Paslo-pilsfēhtā wijsu wijsadi, un kad tam puikam no tam kas aissi nahks, tad tas few wairak pēsargafees, kā mums ir patīkam. Tas nedrikst itin neneeka dabuht finaht!“

„Nebihstatees nelo, Riweru, tas ir fchē īvečhs, glūshī īvečhs, un nepāfīst neweens dīvehfeles.“

„Lai tad nu ari tā ir, mehginafim, un ja nelaimesees tad

ar naudu īpalihs un ar — weenu masu zelofchanu! Es ar Juhsu gohdigo puiku jaw eepāfīchōhs, bet kā?“

„Mīkī grūntīgi, jo tas to bedri grib apskatiht,“ don Ugarto atbildeja.

„Lai tas tīk nahē, bet tomehr es tīzu muhsu pasīfīchanahs buhs tīk weena ihīs,“ Riweru fazīja ar wiltigu īmaiđīchanu un aissahjī dīkti pāklaidamees. —

VI.

U s e e f ī h a n a.

Tīk ko naħkofħahs deenas riħta-blahsma bija redsama, tad Bahwils ušeħza, atpīrsinadamu meeġu gulejis, no fāwas gultas, apgehrbahs ahtri un fānu fulaini, kārī jaw preefch-istabā gaidija us wina pawehles.

„Kā tevi fāuz?“ wīnch tam pāfīja.

„Mani fāuz Sauko, kungs!“ fulainis atbildeja.

„Sauko, labi! Man tīka fazīts, tu efoht fchē atstelchts preefch manas avdeenesħanas. Waj tu gribi man buht īstīzigs, gohdigs fulainis? Atbildi flāidri, kā tu dohma, mans drangs.“

„Sauko grib buht, ja,“ Nehgeris atbildeja glūshī fājużis par tāhdū fāwa jauna lunga draudību un laipnibu.

„Nu tad, Sauko, es tew uſtīzu,“ Bahwils runaja tāhtak melhaġam roħtu īneġdams, kārī tīk ko driħksteja to fākampt un nobuħħoħt, jo tas to no weena balta nebija radis. „Dāuds tew nebuhs pee manis ko strahdaht Sauko, jo es jār pats apdeenoħs zīk ween waru. Bet kad es tew to leeku isdarīt, tad tew to tīk rīktīgi waijaga īspīldiht, kā es ari us tam waru pālaistees. Waj tu mani fāprohti, Sauko?“

„Ja, mans pawehletajs,“ Nehgeris atbildeja un īmehjabs dīkti, jo jaunais kungs wīnam patika.

„Lai nu tā paleek, Sauko, redsefim,“ Bahwils fazīja. „Kad es redsefhu, kā tu buħsi gohdigs un īstīzigs, tad mehs dīħwosim kohpā kā draugi — ja nē, tad tew no manis buhs jaħċekħras. Un nu, Sauko, wed mani us fudrabbedri Dolores! Tā jaw fāuz Wilsona lunga bedri?“

„Tā fāuz!“ Nehgeris atbildeja. „Bet waj mehs papreīfchū ne-ħħidim broħkasti, mans pawehletajs? Wijs ir gataws.“

„Tad ahtri, Sauko! Laiks ir nauda un iktatru minuti, kuru nokaweju, es paleeku fāwai apsīnaħchanai un Wilsona fungam parahdā!“

Nehgeris īmehjabs attal, jo Bahwila wahrdi tam tīk gau-schi patika, kā tas ahtri ween aissfrehja prohjam, un gandrīhs tāi paċċha azumirkli attal atnażza atpākat. Bahwils apēħda ahtri fānu broħkasti un għażi tād us bedri Dolores, us fu-zeen winu Sauko pawadja. — Bulkstens bija fesħi un Indijaneeschi, kas zauru nafti bija strahdajuschi, naħza no bedres aħra, kā oħtei puntai jeb nodalci preefch strahda-ħchanas waretu weetu atħstaht. Kahdi triħspadī mit pugħpliki wahji, nomehrdeti un tumfhi īsskatidamees Indijaneeschi, waddi no uſluħka, tuvojħas un nokħpja tumfħa bedre, no kuras tie ziti kā spohli bija īssħapu aħra. Bahwils schehli no-ħħidim īm īmehjabs us fchēm nosħeħlojnejem nabaga zil-veleem, jo winu nabadīga īsskata rahdi, kā tēt teek tureti.

„Es gan redsefhu, kas pee tam ir-wainigs,“ tas nūdeja pats pee fewis, un kad Sauko bħja atlaidis un pafazijis, kā

Lihds pufdeenai pehz patikfhanas waroht palusteces, tad tas ari kahpa fudrabu bedres dñslumos.

„Kad Bahwils bija bedres zaurumā, tad tas ne-atrada wis tahdu kahrtibu ka sawas tehwusemes kalna-raktuwās, bet jaw no pañchas bedres wiržu tam rahdijahs nejauka nekahrtiba.

Bahyr pufs fapuwuñcheem fchkehrja-kohkeem un walejeem almeneem jeb gar faruhsejuñchahm lehdehm un wezeem strikeem, kur kohkus newareja peetañht, gahja zelñch gandrihs tañti us semi dñslumā. Bahwilam wajadseja kahpi gausham prahrtigi, jo wairak ka weenureis tam bira waleji almeni no feenahm pakat un draudeja to fadausht. Til pat fl̄ktu un wehl fl̄ktaku winñch atrada nekahrtibu pañcha bedre, kuru tas ar leelahm bailehm bija laimigi fasneedsis. Wisi gangi un zaurumi, kurod tas ween gahja, bija neglihti, nekahrtigi un nefaprärtigi tañiti, un Bahwils redseja pee katra fohtla ka kahrtiba pehz leelas pelnas usraugus un ihpañchi wirsusluhku us tam bija dñsinuñ. Sudraba-metali til gangos ween tika islausti un wiñs zits tapat astahts. Baisigakahs weetas nemas nebija usstutetas un tadeht bija usflatams par briñnumu, ka tee ne-usstutete gangi jaw ſen nebija fagahsuñchees. Bahwils faduñmojees poht tahdu valaidnibū melleja usluhku, kureñch bes darba jawu zigaru fmehkedams usraudsijs Indijaneefchu darbus.

„Bet wihrs,” winñch fazijs, „waj Juhs nemas no grehka nebihstatees, kalna-raktuvi tahdā kahrtibā tureht? Waj Juhs nesmat, ka katrā azumirkli ir fcho nelaimigu strahdneku dñhvibas ar nahwi apdraudetas? Kaut kahds gadijums fcho bedri war aishbhet un Juhs wiñ bes glahbñchanas efat breeñmogi nahwei par upureem.”

„Gluschi riktig, kungs,” usluhks atbildeja. „Mehs wiñ stahwani fchē hailingā weetā, bet neka newaram dariht, ta ir wirsusluhka waina.”

„Kur tad tas ir?” Bahwils prasija. „Schis zilweks fchē strahda bes atbildas, waj nu no fl̄inkuma jeb no nefaprärtanas!”

„Ah ha, kungs, kas Juhs tahds efat, ka ta pat wirsusluhka fungu don Niweru drihstat runah?” usraugus prasija gluschi duñmigs, ta ka strahdadamee Indijaneefchi pañchla galwas.

„Kas es tahds eñmu? To gan Juhs drihs dñrdeefet!” Bahwils atbildeja. „Deew̄s lai ir schehligs, tas bija labi, ka Wilfona kungs weenu fchē atsuhija, kas iñauz to nekahrtibu un eegrohja kahrtibu! Usraugus, wehl weenu reisu prasju, kur ir tas wirsusluhks?”

„Sché! Waj Juhs kungs man gribat ko fazijt?” Niweru pats prasija, no kahda tumicha kulta islihdamas, kur tas lñhds fchim bija pañlehpees. „Es eñmu Niweru, Dolores kalnraktuwas wirsusluhks, un es prasju, kas Juhs tahds efat, ka fchē drihstat ko pawehleht?”

„Prañat jawam preeñchneekam don Jose Ugarto!” Bahwils meerigi atbildeja, to stipri usluhdamas, ta ka tami azis bija janodue us semi. „Man fchimis darishchanas eemañitees ir pilna tñsiba un to es ari pehzak preeñch Jums apleejinazchu. Tad wehl wiñpehdigi Jums fazijchu manu wahedu, mani fonz, Bahwili Arnaldo!”

„Ah, don Arnaldo, ja, ja, es jaw dñrdeju!” Niweru atbildeja. „Juhs efat tas Wahzeetis, no kura man don Ugarto tñstija.”

„Gluschi riktig, un wiñch Jums ari buhs fazijis, ka es

fchē eñmu fahthits no Wilfona funga,” Bahwils atbildeja. „Kungs, tas ir gan kauns, ka Juhs fchē to kalna-raktuves ihpañchneeka ustizibū apmahnat? Juhs isputinajat bet newis fakrahjat fcho dñhrgu metati! Juhs laupat, un nedohmajat wis us nahkamu laiku! Waj Juhs to ari faprohtat, kungs?”

Wirsusluhks ne-israhdiyahs nemas duñmigs, bet til raustija plezus ween. „Ko Juhs sinat muhju pufē no kalna-raftschanas,” tas atbildeja. „Kad Juhs kahdu weenu jeb pahri gadus fchē buhseet dñhwojuñchi un eerabuñchi, tad runafeet gluschi zitadi. Tagad zeeñhat labak kluju, jaunais draugs.”

„Kluju zeest par tahdeem nedarbeem?” Bahwils duñmigi ifsañzahs. „Kungs, waj Juhs wehl warat leegtees, ka fchē wiñas weetās Juhs palaiñchanohs un nefaprärtanu waru redseht? Nahlat tuvak, kad Jums patihk! Weens weenigs weeglis semes triñzchanas gruhdeens — un wiñ iñdrupuñchee greesti tur augñchanam fakritibis us muhju galwahm. Neweens fchē, bet wiñzaur, kur es ween gahju, ir tapat. Waj tad Jums par tahm Indijaneefchu dñhvibahm til ween ir schehlastibas, ka tads turat tahdās breeñmās, kahdas ikkatra azumirkli war usbruhlt?”

„Al, Indijaneefchi!” Niweru atbildeja. „Kas par teem ruhpefes? Tahdu neleñchu ir ariveen deesgan. Wilfona fungam tas nemas nepatiñtu, kad mehs Indijaneefchu pehz winam dauds mantas isputinatum.”

„Kungs, tad es Wilfona fungu labak yañstu, neka Juhs,” Bahwils atbildeja laipnigi. „Nu es redju, ka Juhs negribat wis astahit wezahs eerañchās, un tad nu sinams wajaga melkelt palihgu, ka Juhs pee tami ar waru waretu pefpeest. Wilfirms es runajchu ar don Ugarto, un zits gan nahks pats no fewis.

„Runajat mans mihiatis kungs, runajat pehz patikfhanas,” Niweru atbildeja. „Lai nu tagad ir deesgan, nezawejat muhs no muhju darba, jo Juhs redsat, ka tee fl̄inkti ne rohkas neñstina, kamehr mehs runajam. Zita reise Arnaldo kungs, tur wiñ semes wairak, kad Jums patihkabs!”

„At fchēem wahydeemi tas greesa Bahwilam muguru un Bahwils gahja pilns duñmu no bedres prohjam un steidsahs pee don Ugarto, kuxam tas wiñ stahstja, ko bija redsejis un atradiñ kalna-raktuwā. Schis klausijahs peeri fawildams un atbildeja, ka buhsehoht nahkoñchās deenās pats apñstatiñt bedri. Ar fcho atbildi Bahwils valika meerā.

Lai gan Niweru Bahwili ariveen nemihligi fanehma, tad tomehr Bahwils gahja ildeenas us bedri usluhkus un strahdnekus apraudsijt, plahpaja ar Indijaneefcheem, kuri noñwiñduñchi lausa metalus un weda ahrā, un gaidija nepazeetigi, waj don Ugarto ari us bedri nahks waj nē. Bet tas nenahza wiñ, un Niweru staigaja gluschi drohñchi pa bedri un neliñahs par Bahwili ne sioht. Schi meeriga isturñchanahs pehz Bahwila dohniñm fñmejabs us blehdibū, ko Niweru ar don Ugarto laikam tñhpā us weenu rohku tureja, un tas wiñnam dewa fl̄aindrigu, kapehz don Ugarto wiñ fuhñbas til nepatiñkami bijo fanehmis, un no ta laika nemas nebija ruhpefes usrahditó nebuñchanu labakā kahrtibā eegrohjat.

Bes tam wiñch ari atrada, ka wiñ fahatakee fudraba-metali, kas kalna-raktuves bedres bija islausti, nekad no tads pañchhas nodatas kapirñcheem netika us fmehdehm aishvesti, kur fudraba atschekis no ziteem metaleem. Wiñch fahla fcho leetu pehtih, bet us riktigahm pehdahm newareja wis til,

Kamehr wiansch prafija weenam wezam Indijaneescham, kas jaw ilgus gaous Dolores-bedre bija deenejis par kalna-razeju.

„Tagad ne,” Indijaneets trchuksteja. „Kad muhs atlaidihs no darba, tad es Jums fazischi. Usmanatees, kungs, un ejat man pakal, es Juhs aifwedischu us drohischu weetu.”

Bahwils satruhkahs no scheem slepeneem Indijaneeschcha wahrdeem, eewehroja to wihru labi un gaivja us meera-meschanas laiku, ap pulksten 6 wakara. Brihtinu preefsch meera-meschanas laika tas kahpa no bedres ahra un gaivja turpat netahlu to nodalu, pee kuras wina Indijaneets pedereja. Kad tee laudis isnahza, tad wiansch gahja tam wihran pakal libds tahlai masai buhdinai, kura Indijaneets ahtri eelihda un tureja durwis watä, ka sai Bahwils ee-eedams ne-atrastu nekahdas aifkaweschanas. Indijaneets aiflehdsa durwis, weda to masä istabinä un luhdса mihligi lai apjehdotees.

„Tagad kungs, prafat man, fo Juhs gribat,” tas fazija, „sche es Jums atbildesthu.”

„Bet kapehz til paflepeni, mans draugs?” Bahwils atbildeja.

„Juhs drohischibas deht, kungs,” Indijaneets atbildeja pateefigi. „Juhs nepajibstat Rivero un don Jose Ugarto, Juhs nesnat, ka esat starp blehscheem un apmelotajeem, ka Juhs tuhlit nogalinatu, ja wini finatu, ka Juhs winu no-flehpumus ispratuschi. Waj tad Juhs nemas nesnat, us kureen tee bagatee fudraba-metali teek aifwesti.”

„Kä tad es to gan waretu? Tad es jaw Jums nemas nebuhtu prafijis, kad es to finatu!”

„Nu tad, don Arnolso, Juhs gan no manis neko nedabutut finah, kad Juhs buhtut tahdi pafchi, ka tee ziti blehschi, kas muhs nabaga kalna-laudis mohla libds nahwei, lai muhs muhschigä wehrgoschanä waretu patureht. Juhs kungs turat muhs par zilwekeem; wini tura muhs til par lohpeem, ar kureem tee war dariht, ka teem patihlt. Kad mehs kahdas wainas jeb parahda vezh teekam don Ugarto nagos, tad mehs nabaga Indijaneeschhi no schihs nastas newaram wairs atfubinatees, kuru kahds us jewis ir nehmis, jo tas nedabu nekahdas taisnibas no baltajeem kungeem. Gribam isbehgt, tad teekam dsihti ar funem uu nojchauti ka lohpi; gribam preti turetees, tad teekam eemesti zeetumä, kur mehs neds fauli neds mehnesi wairs neredsam. Tapehz mehs zitu neko newaram dariht, ka nejt to fmagu nastu, kamehr nahwe muhsu wehrgoschanai padara galu. Ta tas ir pee mums, ta tas ir pee wijsen ziteem, kam peedér kalna-raktunes. Wini bes mums newar istikt, un tapehz muhs pefpeefch pee tam, waj nu ar wilebi jeb ar waru.”

„Tas ir breefmigil!” Bahwils issauza. „Bet kad Juhs finat jawu likteni, kapehz tad skreenat nelaimi, dahwanas pret wehrlsibu no tahdeem kungeem luhgdamees!”

„Truhkums, kungs, un — es faku ar skumibu — dser-schana dsen ifkatru til tahiu,” Indijaneets atbildeja behdigi. „Wini, tee gudree fungi, sin gan, ka Indijaneeschhi til reti ween war preti stahweht stipreem dsehreeneem! Un to pefsidina ween war pahri reises ta, ka tas ari teem ar-weenu peeder.”

„Bet Wilsona kungs neneeka nesin no tahdas negantibas!” Bahwils issauza. „Es apswehretu to, ka tas no tam neneeka nesin.”

„War gan buht, ka Jums ir taijniba, kungs,” Indijaneets atbildeja. „Warbuht, kad Juhs apschehlosites par muhsu

nelaimi, tad ta tiks atweegsinata. Mehs to zerejam, jo mehs dsirdejam, ka Juhs rimajat us Rivero, un muhsu firdis dre-beja no preeka. Ja, Juhs ne-esat wis tahdi ka wini, un tapehz Juhs mihto Indijaneeschhi, Jums ustiz un newens Juhs ne-aiflahrs, bet pa-jargahs no nelaimes. Bet usglabajat un ne-isplahpajat to, fo es Jums tagad gribu stahsticht, jo tee launee ir gudri, un mehs jaw arween Jums par pat-wehru mu newaram buht pee rohkas.”

„Lai nu ir ka buhdams, mans draugs! Runa tik, runa!” Bahwils fazija ahtri. „Kas noteek ar teem fudraba meta-teem, no kureem es Jums prafiju?”

„Wini teek noglabati un pahdohti preefsch wirsusluhka Rivero un don Ugarto,” Indijaneets atbildeja. „Sche abi peewit fanu fungu un kad fintu pohdu fudraba no beedrehm teek iswesti, tad tee nem preefsch jewis pefdejmit, un prohti wißlabako. Lai to blehdibu nenomanitu, tee pawehl ta strahdahrt, ka tee strahdneeki no weenam nodatas nejtu zik ohtra pastrahda, un tapehz schi eerikte, kas Jums tik ehrmota issikahs. Bet mehs ne-esam wis tahdi multki, mehs redsam wijsu, atminam, kas noteek un to blehschi wijsa prahriba buhtu welta, kad mehs tik drihlestetum runah. Kad mehs tik weenu wahrdinu no tam runatum, tad ari nahwe buhtu sohbu galos. Juhs jaw pafchi dsirdejat, ka Rivero fazija: „Kas tad fo behda par weenu Indijaneeti? Tahdu neleefchu ir deesgan!”

„Wihrs, tu melo,” Bahwils issauza reebigi. „Tahda peewilfchana nemuhsham newar notikt!”

„Nu tad, kungs, peeluhkojat pafchi, kad Juhs man netizat,” Indijaneets atbildeja. „Prafat, waj don Ugarto ihs fudraba metatus rikti peerafta grahmata, kuri deen’ no deenas teek prohjam westi. Peeluhkojat paflepeni ta, ka tas nemana, zik metalu teek peeraftiti pimo reisi pee noswehrchanas, un tad skatarees grahmata un aprekkinajat, waj wifs ir rikti! Oh, Jums ir weegli schi wilebi panahkt!”

„Tas notiks, palaidees us tam!” Bahwils atbildeja. „Un tad es winam rahdischu, kad . . . .”

„Pagaïdat, kungs! Nepahrsteidsatees!” Indijaneets atbildeja. „Sargajatees — tee blehschi ir bihstami!”

„Ne wis preefsch manis, jo es stahwu Deewa rohkas,” Bahwils atbildeja. „Es launu nedaru un nebihstohs ne no weena! Es meerigs, mans draugs, es neweenam ne wahrdia no tam nesfazischi. Un kad Deewa man valihdschs, tad es ari tem un taweeem brahleem to raudsifschu atlihdsinah.”

Wifu zauru nedelu Bahwils bija arween ap to laiku fudraba fwehrchanas mahjas tuwumä, tad metati no hapiri-jeem tika tur nodohti, bes ka don Jose Ugarto, no kura tas flehpahs, buhtu fo manijis. Wifpehdigi fwehdeenä, kur wisi dujeja no darba un ari kantohri nebiya neweena skribhwa, tas sche usmekleja don Ugarto, apfweizina to un prafija, lai parahdoht leelo grahmatu, kura ifkatru festdeenu metalu fvars no pagahjuvhahs nedelas tika peeraftihs. Don Ugarto fabijahs un prafija brihnidamees, kapehz schi to pagehroht.

„Juhs to tuhlit dabuheet finah, kungs,” Bahwils atbildeja. „Es tik gribetu few fo pefshmeht!”

Bahwila meerigs gihnis apmeerinaja ari don Ugarto, un tas isnehma grahmatu no skapja, kura Bahwils tik drustu azis eemeta.

Graud i un seedi.

Saraini behrni.

(Statees № 7. Beigums.)

Ta mihla ir tahda: pagahjuſhas ſeſtdeenas wakara mana kehſcha iſprajahs uſ pirti. Laidu, lai eet. Kehſcha pahrnahkuſe ſmeijahs lihds ſemei leekdamahs. Mana feewa praſa, kas tai kaitoht. Kehſcha atbild: „waj gaſpascha, ko redſeu, bail faziht.“

„Eij muſke! Tu pirti dabuji par daudſ gara un tadeht apreibuſe.“

„Ne-efmu wiſ apreibuſe, bet man bail ſtabſtiht, ka mani ne-iſſmeijat.“

„Tabſti tik ween,“ fazija mana feewa un kehſcha ſtabſtiht:

„Medsat, es maſgajohs uſ bekiſcha, augſtaſ uſ lahwas kahda feewina pehra maſu behrniu. Gars bij leels, ka mati ſwila, behrniſch brehza nelabā balſi, bet feewina ar ſlohtu ziſdama teiza: „Kluſi, krupi, ko nu blaueſtees! Ta ſuta tew weenreis ja-iſzeſch, labak agraki neka wehlaku. Kad tu ſinatu zik tas tew weſeligs, tad tu ne muti ne-aplehtstu.“

Es maſgajohs un feewina ta dudinadama pehra ſawu maſino. Uſ weenreis man kas, tek uſ muguras un es ee-brehžohs:

„Kas ta par ſchweinerein!“

„Ak mamselkin, nenemeet par launu! manas ſahles eefahkuſhas kuhſaht. Tahs jums neko neſkahdehs; ir tihras meeles, tik drufku miſtu klahn no bihdeleteem riſeem,“ feewina atbildeja ſawas ſahles tauſtidama un pee tam teikdama: Meeles fahkuſhas ruhgt, ſiltums pee tam wainigs. Tihri jaw kesa!

„Ko tad pirti darat ar meelehni.“

„Praſa ka muſke, gan pati deenās peedſihwoſi. Osenu behruiaam farus.

„Kä, waj tad juhſu behrniſch farains?“

„Praſa ka muſke; pati ari tik faraina peedſimi, un mah-tei waijadſeja tapat pehrt.“

„Kahda es peedſimi to neſinu, neſinu ari, ka mana mahte man buhlu farus diſinuſi, bet ſakeet man, kas tee fari?“

„Tahdi ihſi melni farini eelſch meesinahm, ka ſwinatai zuhkai eelſch ahdas.“

„Ar ko tad tohs iſdſeneet?“

„Medſeet, kad pee meelehni peejauz drufku bihdeletus miſtus, ar to eejawu eefmehre kahdu drahnian, ar to drahnian aptin behrniu, un tad tik leelā garā, ko tik knapi war iſtreht, to per wiſapkahrt, tad wiſi tee fari ſawelkahs eelſch drahnian. Behrniſch tad paleek tihrs un fari uſ drahnianas ir melnum melni.“

„Kahds labums no faru iſdſihſhanas?“

„Medſeet, kad farus ne-iſden, tad tee ſawelkahs uſ kruhlnahm un behrniu ſeekriht duſulits, jeb zitas kahdas nekahdas kaitinas, bet kad tam iſden farus, tad meesinas ir holtas un tas ir paſargahts no daudſ ſlimibahm.“

„Wuhſu zeenmahtei ari ir masas ſreilenites un zik man ſnams, tahm fari naiv diſhti; es ari nekad ne-efmu diſdejuſi, ka fungu behrneem buhlu fari diſhti.“

„Tebe, nu tebe, ko tad tahdas dahmas ſim, kas labs pee

behrnu audſmaſchanas, tapehz tahm dakters waijadſijs preeſchā un pakala. Tapehz tahdahm ſreilenehm ir neefas ka wehſha tſchaumala. Tapehz tahm jaſchminketahs, ja gribetu buht holtas, ſmuſas; lai tik tahm iſden farus, tad wairſ newaijadſehs ſchminketees.“

To diſdejuſi eefahku dikt ſineetees; jo ſeewinai patlaban wiſ ſahlu trauels no lahwas nowehlahs un ſaplifha. Bet ta zundurodama fazija:

„Teiz nu tahdai aufchkei, kaſ labs! Wina wehl par to war irgnatees, kad zilwelam nelaime notikuſi. Par tahdu mahzibū tai waijadſeja man pabutſchoht rohku un teikt: Valdees tantin! bet ta netik daudſ neproht. Neſinu, kur ta dſimifit, kad naht tanis gaddos, mahte eeftahſta, ka behrnineem ja-iſden fari, un tchi neſina it neka, tihri ka bei mahtes buhlu peedſimifi un uſauguſi.“

„Wairak es nedſirdeju; jo ſteidſohs nohſt un gohju ahrā. Bet mihla gaſpascha, nenemeet par launu!“

„Ko nu te kehſchin launotees, tas ſtikis man it labi patika.“

„Nenemat par launu, es jums gribuju wehl ko luht.“

„Juhs fateezeetees ar daudſ dakteereeni, waj juhs teem ne-waretu papraſiht, waj ta ir taisniba, ka zilwela behrns peedſimifit farains? It ihpachti gribetu ſinah, waj Latweeſchu behrni faraini naht paſaulē? Kad wehl gribetu ſinah, waj tahdā wiſe ka ſeewina darija, fari ir iſdenamii un, kas ta wiſu waijadſigala ſinachana, waj tad, kad fari iſdſiht, wairſ newaihag ſchminketees?“

F—on.

Pa Malenifki.

Tehws ſawam dehlani mahjas waldfchanu atdohdams tam atgahdinaja par prezeſchanoſi, uſ ko wiſu jaw daudſ reiſ bij ſkubinajis, ſchini reiſe wiſu ar tahdeem wahrdeem uſrunadams: „Medſi, dehlin, mahte arweenu paleek wezaka un neſpehzigaka, tadehl tew tagad bes kahdas aibildinaſchanas ja-apfeewojahs: jo faimneeziba bes kreetnas faimneezes newar uſ preeſchū tik.“

Dehls ſaunedamees nofarlk, un tik ko ſpehj atteikt: „Nu ja, mihlaſ teht, tu jaw manu prezeji, bet man nu buhſ gluſchi ſwefha janem.“

—ra—bs.

Gewehrojuſu peesihmejumi.

Senakos gadu-ſintends Wahzeefcheem bijis pee prezeſchanoſi tahds eeradums, ka bruhtgans un bruhte pee ſaderefchanoſi iſplehſuſhi weens ohtram kahduſ matus. Schis eeradums ir paſhrgahis pee wiſahm tautahm, tikai ar tahdu ſawadibu, ka tagad bruhte bruhtganam gan ne-iſplehſuſhi matus, bet dasha ſeewa wiſahm daudſreij. Ari mehs Latweeſchu, kas zenfcha-mees zitu tautu ſtabwoſli aifneeg, eſam ſho lihds ar zitahm eerachahm no kultura tautahm peenehmuiſchi. Ari foħlis uſ preeſchū!

Wiſu wairak tahdi zilwelki pagehr no ziteem eeweheſchanu un zeenichahm, kaſ to wiſu maſaki pelna; tapat tahdi mehdſ wiſu wairak runah ſuht un grib lai ziti to uſklauſa, bet nepretojahs, kuru runah ſuht neka ſwara.

L. M.—ſch.